

Kontrollutvalget (E)

Dato: 05.12.2014

Deres referanse:

Vår referanse:

Saksbehandler:

Tlf.:

Arkivkode:

14/01150-1

Truls Asle Hørlyk Stende

Revisjonsref.:

UTSKIFTINGEN AV NEDSTIGNINGSTÅRN

Saken gjelder:

I kontrollutvalgets møte 25.11.2014 ble det stilt spørsmål om utskiftingen av nedstigningstårn. I denne saken redegjør vi kort for historikken i saken, og status for utskiftingen. Redegjørelsen er basert på byrådssak 182/09, notat 201/2013 av 17.09. 2013 fra byråden for byutvikling til finanskomiteen og opplysninger fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Nedstigningstårn brukes som nedgang til Hafslunds underjordiske nettstasjoner. Viken energinett (Nå Hafslund) og JC Decaux Norge (JCD) inngikk i 2001 en avtale om å erstatte til sammen 201 eldre nedstigningstårn eid av Hafslund med nye nedstigningstårn med reklame. De nye nedstigningstårnene skulle produseres av JCD. JCD skulle ha drifts- og vedlikeholdsansvaret for tårnene, mot å få deler av inntektene fra utleie og reklamefeltene på tårnene. Kontrakten hadde en varighet på 20 år. En lignende avtale om 31 andre nedstigningstårn ble inngått i 2002 mellom JCD på den ene siden og Hafslund, Vann- og avløpsetaten, Viken Fjernvarme AS (Nå Hafslund fjernvarme AS) og Telenor Networks på den andre siden.

Tårnene produsert av JCD er høyere og bredere enn de gamle tårnene, og de har felter for montering av reklame. Reklamen er belyst fra baksiden på kvelds- og natteid.

Oslo bystyre vedtok den 26.10.2005, sak 404, følgende:

1. Byråden bes fortsette dialogen med Hafslund med formål å få fjernet reklamen på nedstigningstårn samt redusere høyden til det minimale i forhold til bruken samt estetiske forhold på tårnene. Det bes om at sak vedrørende det siste fremlegges konkret snarest mulig.
2. Det tas forbehold overfor Hafslund om at Oslo kommune som grunneier vil kreve gjennomført ønskede endringer i forbindelse med nedstigningstårnene.

I 2006 innledet Eiendoms- og byfornyelsesetaten, på oppdrag fra Byrådsavdeling for byutvikling, forhandlinger med Hafslund om inngåelse av avtale om nedstigningstårn på kommunal grunn, herunder fjerning av reklame. En tvist mellom Oslo kommune og Hafslund

om eierskapet av gatebelysningen i Oslo kommune ble etter hvert også omfattet av forhandlingene.

I 2009 inngikk Oslo kommune og Hafslund Nett AS en forliksavtale. Avtalen er beskrevet i byrådssak 182/09. Kommunen kjøpte de til da 46 oppsatte reklametårnene, og det skulle ikke settes opp flere slike tårn. Oslo kommune overtok i henhold til forliksavtalen også eierskapet til gatebelysningen fra Hafslund. Oslo kommune skulle betale 40 millioner kroner til Hafslund. Oslo kommune inngikk også en egen avtale med JCD, der JCD frafalt et erstatningskrav mot kommunen.

Ifølge notat 201/2013 fra byråden for byutvikling til finanskomiteen kunne kommunen i henhold til forliksavtalen kreve reklamen på to tårn fjernet umiddelbart, noe kommunen senere gjorde. Oslo kommune og Hafslund har ifølge avtalen en felles målsetning om at de 46 reklamefinansierte nedstigningstårnene skal skiftes ut så raskt som mulig etter 31.12.2010. I avtalen er det ikke gitt noen ytterligere bestemmelser om når alle tårnene skal være byttet ut. Hafslund skulle fjerne og erstatte tårnene med nye, mindre nedstigningstårn uten reklame. De nye tårnene skulle utformes på grunnlag av en designkonkurranse i regi av Oslo kommune, og produseres og eies av Hafslund. Frem til utskifting av det enkelte tårn, skal JCD drifte og vedlikeholde tårnene, samt ha rett til å selge reklameflater på tårnene. JCD skal ha alle inntekter fra disse tårnene.

Designkonkurranse for de nye nedstigningstårnene ble avgjort i 2011, men utskiftingen av nedstigningstårnene har blitt forsinket. Byråden for byutvikling opplyste i notat 201/2013 at det var vanskelig å finne en produsent for tårnene, og vanskeligere enn forutsatt å lage en prototype. Et selskap i Nederland laget modellen for støpeformene, og et støperi i Danmark produserer tårnene. Ingen norske selskaper ville produsere tårnene.

Ifølge notat 201/2013 hadde ikke Oslo kommune, ved Eiendoms- og byfornyelsesetaten, noen oppgaver ved utskifting av reklametårnene, utover kontraktsoppfølging av forliksavtalen. Etaten hadde ifølge byråden jevnlig hatt kontakt med Hafslund for å søke å få en god fremdrift i arbeidet med å skifte ut reklametårnene. Forsinkelsene med å få satt opp nye tårn skyldtes ifølge byråden «Hafslunds innkjøpsmessige og produksjonstekniske forhold, noe som er utenfor Oslo kommunes kontroll.»

En seksjonssjef i Eiendoms- og byfornyelsesetaten har overfor Kommunerevisjonen opplyst at det første reklametårnet ble revet og erstattet av et nytt nedstigningstårn i mai 2014. Det nye tårnet er et testtårn, men skal bli stående. I desember 2014 var testperioden over, og det var blitt produsert fem nye nedstigningstårn, som foreløpig ikke var satt opp. Hafslund skal i løpet av første halvdel av desember etter planen signere en kontrakt med en leverandør som skal foreta utskiftingen av reklametårnene. Hafslund regnet med at utskiftingen av reklametårnene starter i januar 2015. Seksjonssjefen visste ikke hvor lang tid utskiftingen av de resterende 45 reklametårnene vil ta, og var heller ikke kjent med eventuelle krav til fremdrift i avtalene mellom Hafslund og leverandørene knyttet til utskiftingen av reklametårnene. Seksjonssjefen antok at Hafslund ville kunne rekke å skifte ut de resterende 45 reklametårnene i løpet av 2015.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om utskiftingen av nedstigningstårn til orientering.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kommunerevisor

Hilde Ludt
fung. avdelingsdirektør